

اراده خدا چیست و چگونه به آن پی ببریم؟

«لهذا ای برادران، شما را به رحمت‌های خدا استدعا می‌کنم که بدنهای خود را قربانی زنده مقدس پسندیده خدا بگذرانید که عبادت معقول شما است و همشکل این جهان مشوید، بلکه به تازگی ذهن خود صورت خود را تبدیل دهید تا شما دریافت کنید که اراده نیکوی پسندیده کامل خدا چیست.»

منظور رساله رومیان ۱۲:۲-۱ این است که کل زندگی باید به «عبادت روحانی» تبدیل شود. آیه ۱: «بدنهای خود را قربانی زنده مقدس پسندیده خدا بگذرانید که عبادت معقول شما است.» از دیدگاه خدا، هدف زندگی همه انسانها چیزی جز این نیست که مسیح را به اندازه قدر و منزلتش ارج نهند. عبادت یعنی اینکه با تمامی فکر و دل و جسمان خدا و همه آنچه خدا در عیسی برای ما است ارج نهمیم. می‌شود به گونه‌ای زندگی کرد و به گونه‌ای محبت ورزید که گویای چنین ارج نهادنی باشد. می‌شود به گونه‌ای به کار و پیشه مشغول بود که ارزش واقعی خدا را نشان دهد. اگر قادر نیستید این ارزش را جلوه دهید، یعنی که باید شغلتان را تغییر دهید، چرا که اگر جز این باشد حقیقت آیه ۲ آن‌طور که باید در زندگی‌تان تحقق نخواهد یافت.

پولس در آیه ۲ به ما نشان می‌دهد که چگونه می‌توان زندگی را به عبادت تبدیل نمود. ما باید تبدیل شویم، باید که تبدیل شویم. نه اینکه فقط رفتار ظاهری‌مان تغییر کند، بلکه احساسات و طرز فکر ما، یعنی ذهن ما، باید عوض شود. آیه ۲: «به تازگی ذهن خود صورت خود را تبدیل دهید.»

آنچه که هستید بشوید

ایمانداران به مسیح عیسی قبلاً با خون او خریداری شده‌اند و خلقتی تازه در مسیح هستند. «اگر کسی در مسیح باشد، خلقت تازه‌ای است» (دوم قرنتیان ۵:۱۷). حال، باید آن کسی شویم که هستیم. «پس خود را از خمیرمایه کهنه پاک سازید تا فطیر تازه باشید، چنان که بی‌خمیرمایه هستید» (اول قرنتیان ۵:۷).

«تازه را پوشیده‌اید که به صورت خالق خویش تا به معرفت کمال تازه می‌شود» (کولسیان ۳:۱۰). شما در مسیح تازه گشته‌اید و اکنون روز به روز از نو در حال تازه شدن هستید.

حال، تمرکز ما بر بخش آخر آیه ۲ می‌باشد، یعنی هدف از تازگی ذهن: «همشکل این جهان مشوید، بلکه به تازگی ذهن خود صورت خود را تبدیل دهید [حال به هدف رسیده‌ایم] تا شما دریافت کنید که اراده نیکوی پسندیده کامل خدا چیست.» پس به معنای واژه «اراده خدا» می‌پردازیم و اینکه چگونه اراده خدا را تشخیص دهیم.

دو گونه اراده خدا

در کتاب مقدس، عبارت «اراده خدا» از دو معنای واضح و کاملاً متفاوت برخوردار است. ما باید از هر دو معنا آگاه باشیم و مشخص کنیم کدامیک از آنها در رومیان ۱۲:۲ مد نظر است. در واقع، برای درک یکی از عظیم‌ترین و پیچیده‌ترین مقوله‌ها در کتاب مقدس، مهم است که از تفاوت میان دو معنای «اراده خدا» آگاه باشیم، بدین معنی که خدا حاکم بر همه امور است، با این حال، بسیاری از چیزها را تأیید نمی‌کند. به عبارتی، خدا وقوع برخی اموری را که خود مقدر فرموده است تأیید نمی‌نماید. یعنی خدا برخی از اموری را که خودش بانی آن است منع می‌کند و به برخی اموری حکم می‌کند که خود سبب راه آنها می‌گردد. به عبارتی، تناقض این مقوله چنین است: از یک نظر، اراده خدا بر این است که بعضی امور واقع شوند، از نظر دیگر، اراده‌اش نیست که آن رویدادها به وقوع پیوندند.

۱. ارادهٔ مقدر خدا یا ارادهٔ مطلق

باید به آن آیاتی از کتاب مقدس مراجعه کنیم که موجب می‌گردند در مورد ارادهٔ خدا این‌گونه بیندیشیم. نخست، بخشهایی را بررسی می‌نماییم که «ارادهٔ خدا» را چنین توصیف نموده است که بر همهٔ رخدادهای کنترل مطلق دارد. یکی از واضح‌ترین مثالها در این مورد زمانی است که عیسی در باغ جتسیمانی دعا کرد و از ارادهٔ خدا سخن گفت. او در انجیل متی ۳۹:۲۶ می‌فرماید: «ای پدر من، اگر ممکن باشد، این پیاله از من بگذرد، لیکن نه به خواهش من، بلکه به ارادهٔ تو.» در این آیه، ارادهٔ خدا به چه چیز اشاره می‌کند؟ به نقشهٔ مسلم خدا که در ساعات آینده عملی می‌گشت. اعمال رسولان ۲۷:۴-۲۸ را به یاد آورید: «فی‌الواقع، بر بندهٔ قدوس تو عیسی، که او را مسح کردی، هیرودیس و پنطیوس پیلطس با امتهای اسرائیل با هم جمع شدند تا آنچه را که دست و رأی تو از قبل مقدر فرموده بود به‌جا آورند.» پس «ارادهٔ خدا» این بود که عیسی جان دهد. این تدبیر او بود، مشیت او بود و قرار نبود که این مشیت تغییر یابد. پس عیسی سر فرود آورد و فرمود: «خواهش من این است، اما تو آنچه بهترین است به انجام رسان.» این ارادهٔ مطلق خدا است.

و این نکتهٔ بسیار مهم را فراموش نکنید که گناه انسانها نیز در این ارادهٔ مطلق قرار داشت. هیرودیس، پیلطس، سربازان و سران یهود، همگی، در تحقق ارادهٔ خدا، که همانا مصلوب نمودن پسرش بود، گناه ورزیدند (اشعیا ۵۳:۱۰). بنابراین، امیدوارم این مطلب برایتان کاملاً روشن باشد که خدا خود اراده می‌کند اموری به وقوع پیوندند که از آنها بیزار است.

از رسالهٔ اول پطرس نمونه می‌آوریم. پطرس در اول پطرس ۱۷:۳ می‌نویسد: «اگر ارادهٔ خدا چنین است، نیکوکار بودن و زحمت کشیدن بهتر است از بدکردار بودن.» به بیان دیگر، شاید ارادهٔ خدا بر این باشد که مسیحیان به سبب نیکوکاری رنج کشند. منظور خدا از این رنج کشیدن آزار و جفا دیدن است. اما جفا رساندن به مسیحیانی که سزاوار آن نیستند گناه است. پس باز هم خدا گاه اراده می‌کند رویدادهایی گناه‌آلود واقع شوند. «اگر ارادهٔ خدا چنین است، نیکوکار بودن و زحمت کشیدن بهتر است.»

پولس در رسالهٔ افسسیان ۱۱:۱ خلاصه‌ای کلی از این حقیقت را ارائه می‌دهد: «که ما نیز در وی [مسیح] میراث او شده‌ایم، چنان که پیش معین گشتیم بر حسب قصد او که همهٔ چیزها را موافق رأی ارادهٔ خود می‌کند.» ارادهٔ خدا به معنی حاکمیت مطلق خدا بر همهٔ رویدادها است. آیات بسیاری در کتاب مقدس چنین تعلیم می‌دهند که مشیت خدا در عالم هستی از کوچک‌ترین اجزای طبیعت تا تصمیمات انسانها را در بر می‌گیرد. حتی یک گنجشک هم بدون ارادهٔ پدر آسمانی ما به زمین نمی‌افتد (متی ۱۰:۲۹). «قرعه در دامن انداخته می‌شود، لیکن تمامی حکم آن از خداوند است» (امثال سلیمان ۱۶:۳۳). «تدبیرهای دل از آن انسان است، اما تنطق زبان از جانب خداوند می‌باشد» (امثال سلیمان ۱:۱۶). «دل پادشاه مثل نه‌های آب در دست خداوند است، آن را به هر سو که بخواهد برمی‌گرداند» (امثال سلیمان ۱:۲۱).

نخستین معنی ارادهٔ خدا این است: خدا در حاکمیتش همهٔ امور را در کنترل دارد. ما این را «ارادهٔ مطلق» یا به عبارتی «ارادهٔ مقدر» او می‌نامیم. این اراده‌ای است که نمی‌توان آن را تغییر داد و همواره عملی خواهد شد. «با جنود آسمان و سکنهٔ جهان بر وفق ارادهٔ خود عمل می‌نماید و کسی نیست که دست او را بازدارد یا او را بگوید که چه می‌کند» (دانیال ۴:۳۵).

۲. ارادهٔ حکم‌کنندهٔ خدا

حال، به بررسی معنای دیگر «ارادهٔ خدا» در کتاب مقدس می‌پردازیم که می‌توانیم آن را «ارادهٔ حکم‌کننده» بنامیم. ارادهٔ خدا آن چیزی است که به ما حکم می‌کند و از این اراده می‌توان ناطاعتی کرد و در انجامش کوتاهی نمود، اما ارادهٔ مقدر خدا را چه باور داشته باشیم چه نداشته باشیم انجامش می‌دهیم، حال آنکه، می‌شود در به‌جای آوردن ارادهٔ حکم‌کنندهٔ خدا قصور نمود. برای نمونه، عیسی فرمود: «نه هر که مرا خداوند خداوند گوید داخل ملکوت آسمان گردد، بلکه آن که ارادهٔ پدر مرا که در آسمان است به‌جا آورد» (متی ۷:۲۱). همه ارادهٔ پدر او را به‌جا نمی‌آورند. از این‌رو، عیسی فرمود: «همه داخل ملکوت آسمان نمی‌گردند» چرا؟ زیرا همه ارادهٔ خدا را به‌جا نمی‌آورند.

پولس در رساله اول تسالونیکیان ۳:۴ چنین می‌گوید: «این است اراده خدا، یعنی قدوسیت شما، تا از زنا بپرهیزید.» این یک نمونه صریح و مشخص از چیزی است که خدا به ما حکم می‌نماید: قدوسیت، تقدیس شدن، پاک‌جنسی. این اراده حکم‌کننده او است، اما آه که بسیاری از آن اطاعت نمی‌کنند.

سپس پولس در رساله اول تسالونیکیان ۱۸:۵ می‌نویسد: «در هر امری شاکر باشید که این است اراده خدا در حق شما در مسیح عیسی.» در اینجا، باز هم با جنبه‌ای مشخص از اراده حکم‌کننده خدا روبه‌رویم: «در هر امری شاکر باشید.» اما بسیاری این اراده خدا را به‌جا نمی‌آورند.

یک نمونه دیگر: «و دنیا و شهوات آن در گذر است، لکن کسی که به اراده خدا عمل می‌کند تا به ابد باقی می‌ماند» (اول یوحنا ۲:۱۷). همه تا به ابد باقی نمی‌مانند، برخی باقی می‌مانند و برخی نمی‌مانند. چرا چنین است؟ زیرا برخی اراده خدا را به‌جا می‌آورند و برخی به‌جا نمی‌آورند. پس، از این نظر، اراده خدا همواره به انجام نمی‌رسد.

بنابراین، از این آیه‌ها و بسیاری دیگر از آیات کتاب مقدس چنین نتیجه می‌گیریم که به دو طریق می‌توان درباره اراده خدا سخن گفت. هر دو شکل صحیح هستند و مهم است که آنها را درک نماییم و باور داشته باشیم. یکی را می‌توانیم اراده مقدر خدا (یا اراده مطلق او) بنامیم و دیگری را اراده حکم‌کننده خدا. چه باور داشته باشیم چه نداشته باشیم، اراده مقدر خدا همواره عملی خواهد شد، اما از اراده حکم‌کننده او می‌توان قصور نمود، چیزی که هر روز اتفاق می‌افتد.

ارزش این حقایق

قبل از اینکه این حقایق را به رومیان ۲:۱۲ ربط دهیم، بگذارید بگویم که این دو حقیقت تا چه اندازه ارزشمندند. وقتی عمیقاً لطمه دیده یا فقدان عظیم را تجربه کرده باشیم، هر دو گونه اراده کاملاً با نیاز ما همخوانی دارند و کارسازند. از یک نظر، ما احتیاج داریم خاطرجمع باشیم که خدا در کنترل می‌باشد و قادر است همه دردها و از دست دادن‌ها را با هم برای خیریت من و خیرت همه آنانی که او را دوست دارند به کار گیرد. از سوی دیگر، ما احتیاج داریم بدانیم که خدا با ما همدردی می‌نماید و از اصل گناه یا درد و رنج خشنود نیست. هر دو نیاز ما با اراده مقدر و اراده حکم‌کننده خدا کاملاً همخوانی دارند.

برای نمونه، اگر در دوران بچگی با شما به شدت بدرفتاری شده باشد و حال کسی از شما بپرسد که «آیا فکر می‌کنید این اراده خدا بوده است؟» شما می‌توانید به شیوه‌ای که کتاب مقدس تعلیم می‌دهد پاسخی دهید که با کتاب مقدس مطابقت داشته باشد. می‌توانید بگویید: «خیر، اراده خدا این نبوده است، زیرا او حکم می‌کند که انسانها بدرفتار نباشند، بلکه یکدیگر را محبت نمایند. خشونت و بدرفتاری حکم خدا را زیر پا می‌گذارد و او را غضبناک و محزون می‌سازد (مرقس ۳:۵). اما، از سوی دیگر، بله، این اراده خدا بود (اراده مطلق او)، چرا که صدها راه وجود می‌داشت که بتواند مانع از این عمل گردد، اما به دلایلی که هنوز کاملاً درک نمی‌کنم مانع از آن نشد.»

در این موقعیت و در راستای این دو اراده، شما به دو چیز نیاز دارید: یکی، خدایی که آن‌قدر قدرتمند و مقتدر باشد که این موقعیت را به خیریت شما برگرداند و دیگری خدایی که قادر باشد با شما همدردی نماید. از یک سو، مسیح پادشاه اعظم و حاکم مطلق است و چیزی خارج از اراده او روی نمی‌دهد (متی ۱۸:۲۸). از سوی دیگر، مسیح کاهن اعظمی پر از رحمت است که با ضعف و درد ما همدردی می‌نماید (عبرانیان ۱۵:۴). روح القدس هر زمان که اراده کند بر ما و گناهمان غلبه می‌کند (یوحنا ۱:۱۳؛ رومیان ۹:۱۵-۱۶) و هر زمان که اراده کند خاموش و محزون و غضبناک می‌گردد (افسسیان ۳:۴؛ اول تسالونیکیان ۵:۱۹). اراده مطلق او مغلوب‌ناپذیر است، ولی غم‌انگیز است که اراده حکم‌کننده‌اش می‌تواند زیر پا گذاشته شود.

ما به هر دو حقیقت نیازمندیم، به درک هر دو اراده خدا نیازمندیم، نه فقط برای اینکه کتاب مقدس برایمان قابل فهم باشد، بلکه تا به هنگام رنج و سختی محکم به خدا بچسبیم.

رساله رومیان ۲:۱۲ به کدام اراده اشاره می‌نماید؟

حال، منظور رومیان ۲:۱۲ کدام اراده است؟ «همشکل این جهان مشوید، بلکه به تازگی ذهن خود صورت خود را تبدیل دهید تا شما دریافت کنید که اراده نیکوی پسندیده کامل خدا چیست.» بدون شک، پولس به اراده حکم‌کننده خدا اشاره می‌کند. برای این گفته‌ام دست کم دو دلیل دارم. یکی اینکه، مقصود خدا این نیست که ما جلوتر از زمان از اراده مطلق او باخبر گردیم. «چیزهای مخفی از آن یهوه خدای ما است و اما چیزهای مکشوف تا به ابد از آن ما» (تثنیه ۲۹:۲۹). اگر می‌خواهید از جزییات اراده مقدر خدا در آینده باخبر شوید، پس خواهان ذهنی تازه نیستید، بلکه گوی بلورینی برای پیشگویی می‌خواهید. نام این تبدیل و اطاعت نیست، بلکه پیشگویی و غیبگویی است.

عبارت «تا شما دریافت کنید» دلیل دیگری است که معتقدم اراده خدا در رومیان ۲:۱۲ حکم‌کننده است نه اراده مقدر. این عبارت حاکی از آن است که ما باید با اراده خدا موافق باشیم و مطیعانه آن را به جای آوریم. ولی در واقع نباید گناه را تأیید کنیم یا به آن تن دهیم، حتی اگر آن گناه جزئی از اراده مطلق خدا باشد. پولس در رومیان ۲:۱۲، تقریباً، همان حقیقتی را بیان می‌کند که رساله عبرانیان ۱۴:۵ بدان اشاره می‌نماید: «غذای قوی از آن بالغان است که حواس خود را به موجب عادت ریاضت داده‌اند تا تمیز نیک و بد را بکنند» (به همین حقیقت در رساله فیلیپیان ۱:۹-۱۱ توجه نمایید). مقصود آیه نامبرده این است که اراده نهان خدا را، یعنی آن اراده‌ای که خدا آن را قطعاً به انجام خواهد رساند، کاوش نکنید، بلکه اراده مکشوف خدا را تشخیص دهید، همان اراده‌ای که می‌بایست آن را به جای آوریم.

سه مرحله شناخت اراده مکشوف خدا و به جای آوردن آن

شناخت و انجام اراده مکشوف خدا، که همانا اراده حکم‌کننده او است، شامل سه مرحله می‌باشد. هر سه مرحله نیازمند برخورداری از ذهنی تازه است که روح القدس به آن قدرت تشخیص می‌بخشد.

نخست اینکه، اراده حکم‌کننده خدا، با اقتداری قطعی و مسلم، فقط در کتاب مقدس مکشوف گشته است و ما برای درک و پذیرش احکام خدا در کتاب مقدس به ذهنی تازه نیازمندیم. بدون ذهنی تازه، ما کتاب مقدس را تحریف می‌کنیم و در به جای آوردن احکام اساسی کوتاهی می‌ورزیم، احکامی همچون خودانکاری، محبت، پاکی و رضایت محض داشتن فقط در مسیح. اراده مقتدرانه خدا، که به ما حکم می‌نماید، فقط در کتاب مقدس یافت می‌شود. پولس می‌گوید کتاب مقدس کلام الهام شده است و مسیحیان را «کامل و به جهت هر عمل نیکو آراسته» می‌کند (دوم تیموتائوس ۳:۱۶). نه فقط شماری کار نیک بلکه «هر عمل نیکو». آه که مسیحیان برای تأمل در کلام مکتوب خدا چقدر باید وقت و انرژی صرف کنند و وقف دعا شوند!

مرحله دوم

مرحله دوم از اراده حکم‌کننده خدا این است که در موقعیتهای تازه‌ای که برایمان پیش می‌آید حقیقت کتاب مقدس را به کار بریم. ممکن است کتاب مقدس به روشنی به این موقعیتهای اشاره کرده باشد و ممکن هم است نامی از آنها نبرده باشد. مثلاً، کتاب مقدس به شما نمی‌گوید با چه کسی ازدواج کنید، چه ماشینی سوار شوید، صاحبخانه باشید یا نه، به کجا سفر کنید، کدام گوشی همراه را انتخاب کنید، چه نوع آب پرتقالی را بنوشید و هزاران مورد دیگر.

نیاز ما ذهنی تازه است که اراده مکشوف خدا در کتاب مقدس آن را شکل دهد و رهبری اش نماید. بدین گونه است که ما همه چیز را با ذهن مسیح می‌بینیم و می‌سنجیم و می‌توانیم تشخیص دهیم خدا از ما چه می‌طلبد. این امر با اینکه پیوسته سعی کنیم صدای خدا را بشنویم

که به ما بگوید چه بکنیم و چه نکنیم بسیار تفاوت دارد. افرادی که سعی می‌کنند خود را به آن جهت سوق دهند که دایم منتظر شنیدن صدایی باشند زندگی‌شان با رومیان ۲:۱۲ مطابقت نخواهد داشت.

میان دعا کردن و زحمت کشیدن برای برخورداری از ذهنی تازه که تشخیص دهد چگونه کلام خدا را به کار گیرد و اینکه عادت کنید پیوسته از خدا بخواهید برای انجام هر کاری مکاشفه‌ای تازه به شما عطا کند یک دنیا تفاوت وجود دارد. پیشگویی احتیاج به تبدیل و دگرگونی ندارد. هدف خدا این است که ذهن ما تازه گردد، طرز فکری تازه و سنجشی تازه مهم است نه فقط به دست آوردن اطلاعاتی تازه. هدف او این است که حقیقت کلام مکشوفش ما را تبدیل و تقدیس کند و آزادمان نماید (یوحنا ۸:۳۲؛ ۱۷:۱۷). پس دومین مرحله از اراده حکم‌کننده خدا این است که با برخورداری از ذهنی تازه تشخیص دهیم کتاب مقدس در موقعیتهای تازه زندگی چه کاربردی دارد.

مرحله سوم

سومین مرحله از اراده حکم‌کننده خدا این است که ما بسیاری از کارهایمان را عمدی و خودآگاهانه انجام نمی‌دهیم. شمار وسیعی از زندگیها بدین‌گونه است. به جرأت می‌گویم که دست‌کم نود و پنج درصد از اعمال و رفتار شما از پیش تعیین شده نیستند. بیشتر افکار و نگرشها و اعمال شما خودجوش هستند و از درونتان لبریز می‌گردند. عیسی فرمود: «زبان از زیادت‌ی دل سخن می‌گوید. مرد نیکو از خزانه نیکوی دل خود چیزهای خوب برمی‌آورد و مرد بد از خزانه بد چیزهای بد بیرون می‌آورد. لیکن به شما می‌گویم که هر سخن باطل که مردم گویند حساب آن را در روز داوری خواهند داد» (متی ۱۲:۳۴-۳۶).

چرا این را جزیی از اراده حکم‌کننده خدا می‌نامم؟ به یک دلیل. زیرا احکامی چون: خشم مگیر، مغرور مباش، طمع موز، نگران مباش، حسود مباش، غبطه مخور و چیزهایی از این قبیل که خدا حکم می‌نماید، هیچ‌یک، اعمالی از پیش تعیین شده نیستند. خشم، غرور، طمع، نگرانی، حسادت و غبطه خوردن، همگی، ناخودآگاه و ناخواسته از دل برمی‌خیزند و همین اعمالند که ما را گناهکار می‌سازند. چنین رفتار و کرداری حکم خدا را زیر پا می‌گذارند.

بنابراین، آیا واضح نیست که زندگی مسیحی فقط یک تکلیف اصلی دارد؟ به تازگی ذهن خود صورت خود را تبدیل دهید. ما به دل و فکر تازه نیاز داریم. درخت را نیکو کنید تا میوه نیکو به بار آورد (متی ۱۲:۳۳). بزرگ‌ترین کلنجار همین است. خدا شما را به همین فرا می‌خواند. شما به قوت خودتان نمی‌توانید این‌گونه زندگی کنید. شما به مسیح نیازمندید که برای گناهان شما جان داد و به روح‌القدس نیازمندید تا شما را به حقیقتی رهنمون سازد که مسیح را برافرازد و شما را آن‌قدر فروتن کند که حقیقت را پذیرا شوید.

خود را به این حقیقت بسپارید. خود را در کلام مکتوب خدا غوطه‌ور کنید، ذهن خود را با آن سیراب سازید و دعا کنید روح مسیح شما را چنان تازه گرداند که آنچه از شما لبریز گردد نیکو و پسندیده و کامل باشد، این است اراده خدا.

جان پای‌پر